Ner 182. ROK 1841. CZWARTEK 12 SIERPNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztéry, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Klary.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Sława.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 4" 098	+ 12° 2	4"' 92	Pł Wschodni słaby	Pogoda	
9	2	3, 456	+ 24, 2	4, 71	Zachodni średni	Pogoda z Chmurami	
	10	4, 939	+ 16, 0	5, 75	PPn Zachodni słaby	Pochmurno	Błyskawica

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 10 do dnia 11 Sierpnia.

Paszkowicz Alexander, Roguski Wawżeniec, Michałowski Antoni, Nowakowski Leon, Gieczyński Floryan, Mężnicki Leopold, z Polski; — Trakber, Li. wowski Wojciech, z Galicyi; — Knips Adam Józef, Orkisz Felcyan, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Herc Leon, Łubkowski Roman, Gadomski Jan, Machicki Tomasz, Wysocki Józef, Walewski hr., do Polski; — Stefani Zuzanna, Lewicki ob., do Galicyi; — Gafré Simon, Fiedler, do Pruss.

Wiadomości zagraniczne.

— *Wiédeń 2 Lipca.* —

Dzisiejsza poczta z Konstantynopola, przywiozła tu wiadomość, że były minister spraw zagranicznych Reszid pasza został mianowany posłem porty w Paryżu, dokąd ma się udać jak najrychléj. Nedini Efendi sekretarz w departamencie spraw wewnętrznych ma mu towarzyszyć jako sekretarz poselstwa. Z Kandyi paropływem *Pejki Szewket* otrzymano bardzo zaspakajające wiadomości, względem działań wojennych przeciw powstańcom kandyjskim, wszystko każe się spodziewać, że spokojność rychło tam będzie przywrócona. W powiecie kandyjskim Apokorona i Kanea naczelnicy poddali się i broń złożyli. Tylko w powiecie Sfakia, nie uśmierzono jeszcze zamieszek. (G. W.)

— *Paryż 25 Lipca.* —

Spokojność w Tuluzie trwa ciągle. Rząd otrzymuje codzień raporta pana M. Duval, ale dotychczas żadnego nie ogłosił. Utrzymuje się pogłoska, iż gabinet nie jest zadowolony z postępowania pana Duval, twierdzą nawet, że była już mowa o odwołaniu go, ale zaniechano téj myśli.

Dzienniki tuluzyjskie wiele mówią o rozmowach między władzą municypalną i panem Duval, i chwalą grzeczność nadzwyczajnego komisarza królewskiego którego przedstawiają jako skłonnego do rozważania słuszności życzeń władz miejskich.

Rząd jak słychać otrzymał wczoraj ważne zawiadomienia od pana Pontois. Nie słychać już o zamiarze tego dyplomata względem przybycia za urlopem do Francyi. I lord

Ponsonby miał zaniechać zamiaru udania się do Londynu.

Pan Decases syn przybył w nocy 24 b. m. paropływem *Tage* z Petersburga do Hawru, i natychmiast puścił się w dalszą podróż do Paryża, z ważnemi jak mówią depeszami dla rządu francuzkiego.

— *Dnia 26 Lipca.* —

Od dziesięciu dni rozpoczął się spis w Paryżu. Minister Skarbu zarządził dla Paryża inną metodę obliczania niż dla departamentów. Urzędnicy skarbowi poprzestają na zapytywaniu odźwiernych. Mimo to jednak operacya postępuje bardzo powoli. Niektóre inne dzienniki zapewniają, że rada municypalna paryzka wezwała onegdaj prefekta, aby wszelkiemi jakie są w mocy jego środkami, starał się zmodyfikować zarządzony przez ministra Skarbu sposób obliczania.

Program uroczystości lipcowych został dziś ogłoszony; w dniu 27 rozdawane będzie wsparcie ubogim, dnia 28 odbędzie się żałobne nabożeństwo za poległych w roku 1830, a w dniu 29 zwykłe zabawy ludu. Przygotowania do tych uroczystości już są ukończone. Oprócz szczególnego nowego oświetlenia jednéj części wielkiego szose na polach elizejskich, nic nowego nie urządzono.

Dwór już dziś z rana przybył z Neully do Tuilleries. Wszelkie przygotowania ku zapewnieniu bezpieczeństwa miasta w czasie dni lipcowych tak są ułożone, że najmniejsze zawichrzenie porządku nie może nastąpić. Z powodu wrażenia jakie wypadki w Tuluzie, tu i owdzie między tłumami ludu sprawiać mogą, środki ostrożności w tym roku więcej są zaostrzone, i w każdych koszarach stać będą znaczne oddziały wojska w gotowości.

Rozwiązanie gwardyi narodowéj w Tuluzie nie zostało dotychczas dopełnioném przez pana Duval. Powodem tego ma być, iż pan Duval czeka dopóki najmniejszy zaród niespokojności w sąsiednich departamentach nie zostanie przytłumionym.

Królowa Krystyna, która z razu żyła w wielkiem odosobnieniu, zaczyna tworzyć mały dwór około siebie. Jéj protestacya przeciw mianowaniu pana Arguelles opiekunem królowéj Izabelli, stała się powodem albo pozorem uroczystego całowania ręki, do którego przypuszczonemi byli wszyscy obecni tu Hiszpanie; którzy jeszcze wierzą w gwiazdę wdowy Ferdynanda VII. Mimo to jednak tu i owdzie powątpiewają, że królowa Krystyna na prawdę myśli jeszcze o powrocie do potęgi i wpływu w Madrycie, i mniemają że jéj ostatnia protestacya więcéj spowodowaną została potrzebą powierzchownego zachowania godności, niż silném wewnętrzném przekonaniem o prawach albo obowiązkach, których matka młodéj Izabelli, zdaje się że się istotnie zrzekła przez dobrowolne oddalenie się z Hiszpanii.

— *Algier 13 Lipca.* —

Jenerał gubernator powrócił tu przed trzema dniami z Mostaganem, i przez bezprzykładną dotąd niebaczność zdarzyło się, że nie było nikogo w porcie dla przyjęcia go, chociaż grzmot dział dostatecznie doniósł nam o jego przybyciu. Jenerał był tém o tyle nieprzyjemniéj dotkniętym, że dziennik *Tullonais* przepowiedział że tak się stanie. Chociaż Abd-el-Kader nie chce się bić, jednakże teraźniejsza wyprawa ważną jest z powodu zręczności z jaką była prowodzoną i ważnych trudności, które przezwyciężono. I tak naprzykład nie małą było rzeczą tak opatrzyć w żywność Maskarę aby 6000 ludzi można było zostawić tam, którzy panować mogą nad dwudziesto-milowym okręgiem kraju. Przez chwilę spodziewano się oddzielić od Abd-el-Kadera potężne pokolenie Hassem, ale układy które przez jednego agę arabskiego prowadzone były, nie udały się zupełnie, jednakże tę przynajmniej mieliśmy korzyść, że wspomniony aga ostrzegł jenerała dowodzącego obozem 1500 ludzi między Maskarą i Mastaganem, iż Abd-el-Kader zbliża się z nader wielkiemi siłami, w celu uderzenia na ten obóz. Francuzi cofnęli się nie chcąc mierzyć się z nader przemagającą siłą i nieprzyjaciel przybywszy na to miejsce zastał je opuszczoném. Jenerał gubernator zamierza za 6 tygodni udać się do Konstantyny, gdzie obecnie częścią w skutku intryg emira, częścią zbytniéj surowości jenerała Negrier panuje niepokojące usposobienie. Uwięzienie agi el Ameliani który niedawno otrzymał order legii honorowéj, jest ważnym wypadkiem. Jeśli istotnie odkryto ślady zdradliwéj korespondencyi z Abd-el-Kaderem, należy dziwić się, że arab nie lepiéj wybrał porę do intryg, ponieważ w téj chwili może sam emir nawet rozważa czyby nie wypadało poddać się. Jakże inaczéj można rozumieć przyjaźń, jaką okazuje dla biskupa przy każdéj okoliczności. W tych dniach napisał on znowu do tego prałata, że ma znowu znaczną liczbę jeńców francuzkich, i że jeśli biskup zechce przysłać jakiego duchownego dla nich, ten-

że będzie przyjętym bardzo dobrze, i może służyć za pośrednika między nim (emirem) i rodzinami jeńców, zajmować się ich interesami pieniężnemi i listami, jeśli tylko przyrzeknie, że w sprawy kraju mięszać się nie będzie. Nie można zaprzeczyć, że postępowanie emira w tym i innych przypadkach, godnem jest i szlachetném. Oby wojna skończyła się rzetelnem poddaniem się z jego strony, albo zadowalającym traktatem pokoju! Na teraz, jest to tylko życzenie, które jednak nie należy do niepodobieństw. — Jenerał Lafontaine wraca także do Francyi, cierpi on bardzo na oczy.

(G. W.)

— *Londyn* 25 *Lipca.* —

W przedmiocie nowych kombinacyi gabinetowych mówi *Morning Chronicle*: »Teraz kiedy wybory są ukończone, i z pewnością już można obliczyć siły obu stronnictw w nowym parlamencie, zwraca się naturalnie uwaga publiczności na układy polityczne które potém nastąpią. Nie przypisujemy ani Sir Robertowi Peel ani xięciu Wellington, którym przecie najpodobniéj do prawdy, przypadnie zająć się tą sprawą, zamiaru powiększenia jeszcze trudności swego drażliwego położenia, przez to że zawczasu pozwolą ogłosić listy ministeryalne. Dopóki są w opozycyi, łatwo im jest utrzymać zwolenników swoich w dobréj zgodzie, ale po walce powstają kłopoty, albowiem rywalizujące pretensye otwarcie na jaw wychodzą. Te pretensye i rywalizacye pogodzić, jest pracą pierwszego ministra od téj chwili aż do rozpoczęcia posiedzeń. Dla tego o tyle tylko naznaczamy wartości listom ministeryalnym w Morning Herald, ponieważ objawiają nam podobieństwo, że xiąże Buckingham zajmie krzesło w nowym gabinecie.«

Wybory w Wexford już zostały ukończone i jak przewidywano, liberaliści odnieśli zwycięztwo. A zatém większość konserwatystów, nateraz, jeśli nie będzie zarzutów przeciw niektórym wyborom i jeśli szczególni członkowie nie zmienią barwy, wynosi 78.

— *Madryt* 17 *Lipca.* —

Nim jeszcze udzielono zadość uczynienie z powodu gwałtu popełnionego w Kartagenie; znowu anglicy zgwałcili terytoryum hiszpańskie i tym razem rozlali krew poddanych królowéj hiszpańskiéj. W nocy z dnia 7 strażniczy okręt hiszpański ścigał dwa statki które wypłynąwszy z Gibraltaru chciały złożyć kontrabandę na brzegach hiszpańskich. Te statki cofnęły się, ale na dany przez nich znak, okręt angielski *Tunderer* stojący w zatoce Gibraltaru, wysłał barkę z 50 żołnierzami morskiemi, dla ścigania okrętu hiszpańskiego. Statek ten schronił się na brzeg hiszpański przy Algeziras, ale barka angielska wysadziła około 30 ludzi na ląd którzy na odezwę, żołnierzy celnych hiszpańskich strzelili do nich, rozproszyli ich i dowodzącego oficera postrzałem ciężko ranili. Nie przestając na tém, zabrali z sobą stojący przy brzegu statek strażniczy hiszpański.

Częste wypadki zgwałcenia prawa narodów, jakich się dopuszczają urzędnicy angielscy na brzegach hiszpańskich i coraz głębiéj wkorzeniające się przekonanie, że smutne wzburzenie między robotnikami fabryk katalońskich i spiski murzynów w Hawannie, nie są wolne od wpływu angielskiego, ściągają tutejszemu reprezentantowi Anglii nie jedną nieprzyjemność. Zdanie publiczne od jednego roku uległo tu tak ważnéj zmianie, że ten sam dziennik, który nie mógł dość nachwalić się współdziałania anglików przy poruszeniu wrześniowém, i napełniony bywał najnieznośniejszemi pogróżkami przeciw Francyi, to jest *Eco del Comercio*, wczoraj radził rządowi, aby wystawił wyborowy korpus armii przeciw Gibraltarowi, i wprost dodał: »Anglia powinna wiedzieć, że Hiszpania w walce z nią nie sama będzie prowadzić wojnę przeciwko nierozsądkowi i rozbojom morskim.« Dzienniki republikańskie oświadczają, że chętniéj okrzyknęłyby Don Carlosa i inkwizycyę, niż dłużéj dozwoliły krzywdzić się anglikom i t. p.

(G. W.)

— *Konstantynopol* 7 *Lipca.* —

Stary pasza przysłał tu remisy w wysokości 8 milionów piastrów, które następujące mają przeznaczenia 5 milionów na conto haraczu, półtora miliona w podarunku sułtanowi, pół miliona dla sułtanki matki, pół miliona dla urzędników zamkowych, i pół miliona dla urzędników porty. Wszystkie przybyłe z Egiptu osoby (w liczbie 60) zostały postawione w kwarantannie i zajęły pod namiotami pewien rodzaj obozu, przy ujściu doliny azyatyckiéj Unkiar Skelessy (na przeciw Bujukdere.) Sułtan bardzo łaskawie uważa przysłanie Said beja i nikt nie wątpi, że w przedmiocie haraczu J. Wysokość okaże się bardzo względnym dla wicekróla. O tym przedmiocie Mehmed Ali w liście swoim do Rauf paszy mówi bardzo niewyraźnie, ale powszechnie mniemają; że uda mu się zmniejszenie haraczu obecnie na 40 milionów oznaczonego, do 20 albo 25 milionów.

Najważniejszą zmianą w położeniu porty względem mocarstw, jest wzrastający z każ-

dym dniem wpływ Francyi. Nigdy hrabia Pontois nie cieszył się taką uprzejmością ze strony porty, tak dobrém porozumieniem z lordem Ponsonby, i reprezentantami innych mocarstw, jak teraz. Bez wątpienia cztery mocarstwa połączone dla dobra chrześcian lewanckich, zdołają wyjednać u sułtana wszystko czego słusznie żądać można, a może powoli przyprowadzą do rozwinięcia kwitnącego stanu tych krain, ponieważ mocarstwa te przekonane są zupełnie, że siły żywotne muzułmanów, przewyższają niezmiernie wszelką możność bliskiego rozwiązania ich państwa, od którego zależy pokój Europy. Nawet pan Pontois oświadcza to głośno i otwarcie, nie zważając na nowo powstające krzyki nieprzyjaciol Turcyi. (G. W.)

— *Semlin* 15 *Lipca* —

Byłem świadkiem jak sprawcy ostatniego buntu w Belgradzie zostali pochwytani, jak brat xiężnéj Lubiny Gajo Wukomanowicz został uwięziony, następnie przez nią uwolniony i znowu uwięziony. Mój pięciodniowy pobyt w tém mieście przekonał mię, że ta xiężna z powodu nieustannych intryg i zawichrzań będzie musiała wkrótce podzielić los swego męża. Nienawidzi ona teraźniejszych ministrów i senatorów i celem spisku było wymordować ich i starego xięcia Miłosza przyzwać na powrót do Serbii. Przesłuchania winowajców trwają jeszcze dotychczas. Od ostatniego zaburzenia, które natychmiast zostało przytłumione, senat wspólnie z ministrami odbywa codzienne narady, Jefrem Obrenowicz ma tu dziś przybyć z swoją piękną Anką i synem Miłosza. którego dla dokończenia nauk wiezie do Wiednia.

LOTERYA KRAJOWA.

W 954 ciągnieniu dnia 11 Sierpnia 1841 r. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące numera:

54. — 81. — 21. — 77. — 75.

Przyszłe ciągnienie 955 przypada dnia 18 Sierpnia 1841 r.

Bekanntmachung.

Hegyaljaer Wein. Nachdem seit dem Jahr 1834 — das 1838ger und 1839ger ausgenommen — um nur des Hagelschlags von 1840, und in Folge dessen das gänzliche Ausbleiben aller Frucht in Hegyalja zu erwähnen, — alljährig Misswachs eintrat, und in Folge dessen in der Hegyalja, der für den Handel geignete Wein bereits grössten Theils aufgeräumt, und in grösseren Parthien kaum mehr zu haben ist, so glaubt das Oberamt der von T'alya 1½ Meilen entfernten Herrschaft Monok, die Herren Weinabnehmer hiemit aufmerksam machen zu müssen, dass in den hiesigen herrschaftlichen Kellern, noch ein bedeutender Vorrath von 1834ger 1838ger und 1839ger Weinen durchgehends allodial Fechsung, laut nachfolgendem Verzeichniss vorhanden sey. Durch mehrmaliges Abziehen vom Lager, und sonstige zweckmässige Behandlung, erhielten die Weine jene Flackerheit und Güte, welche den Wunsch jeden Abnehmers gewiss befriedigen wird. Die Preise sind den Umständen angemessen billigst gestellt.

1834ger

Fass Nro		Eimer
2.	Szamorodni	61
12.	„	64
18.	„	66
20.	„	67
22.	„	67
23.	„	67
	Ganz ächter guter Masslasch	20
	Forditás oder sogenannte Nachguss	7

1838ger

Fass Nro		Eimer
1.	Szamorodni	66
3.	„	61
4.	„	62

Monok im Juni 1841

1839ger

Fass Nro		Eimer
5.	Szamorodni	62
7.	„	64
8.	„	53
9.	„	53
10.	„	57
11.	„	65
35.	„	78²/₄
36.	„	76³/₄
37.	„	70
38.	„	69

1836ger 2 gönzer Fass Masslasch vom Lager abgesondert

1838ger 3 „ „ „ sind an ihren Hefen.

1839ger 3 „ „ Ausbruch sind an ihren Hefen.

(3.)